

РЕШЕНИЕ

№ 6417

гр. С., 14.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-22 СЪСТАВ, в публично заседание на пети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: С. Ис. Шекерджийски

при участието на секретаря Вяра Евг. Баева
като разгледа докладваното от С. Ис. Шекерджийски Гражданско дело № 20221100110340 по описа за 2022 година

иск с пр.осн. чл. 557, ал. 1, т. 1 от КЗ:

Ищецът – Д. А. И., твърди, че на 19.04.2022г. пострадал при ПТП, случило се в гр. С., кв. „Суходол“ на ул. „Бъдеще“ в районен на спирка на МГТ № 1181. Делинквентът бил неизвестен. Получил фрактура на дясната ключица. Изпитвал силни болки.

Моли да се осъди ответникът да му заплати сумата от 30 000 лева, обезщетение за неимуществени вреди (щета № 22210091/28.06.2022г.), ведно със законната лихва, считано от 01.07.2022г.

Ответникът - **ГАРАНЦИОНЕН ФОНД**, оспорва исковете:

- исковата молба била нередовна – не била посочена банкова сметка;
- не било доказано наличието на ПТП;
- имало съпричиняване;
- навежда и други доводи, един от които е датата, от която се претендира лихва.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл. 12 и чл. 235, ал. 3 от ГПК, приема за установено следното:

от фактическа страна:

По делото е представен констативен протокол от 19.04.2022г., в който е посочено, че неустановен водач на л.а. е предизвикал инцидента, описан в исковата молба. Ищецът е бил настанен в УМБАЛСМ „Н. Пирогов“, като диагнозата тогава е била „Фрактура на дясното рамо“.

Ответникът следваше да установи нещо различно (Р. № 85 от 28.05.2009г. на ВКС,

т.д. № 768/2008г.; също: Р. на ВКС № 24 от 10.03.2011г., т.д. № 444/10, I т.о.; Р. № 29 от 17.05.2008г. по т.д. № 535/2008г. на ВКС, II т.о.; Определение № 372 от 18.06.2010г. по т.д. № 209/2010г., т.к., II т.о. на ВКС).

Решение № 15 от 25.07.2014г. на ВКС по т.д. № 1506/2013г., I т.о., ТК, докладчик съдията Костадинка Недкова, наистина приема нещо различно, но този състав не го споделя. То по-скоро е изолирано: Решение № 34 от 3.01.2019г. на ВАС по адм. д. № 4558/2018г., I о., докладчик съдията С.А. и Решение № 2820 от 19.10.2022г. на СГС по гр.д. № 2244/2022г. Обикновено законодателят предвижда хипотезите, които се представят по-често в живота, а за редките той не говори - *Lex statuit de eo quod plerumque fit, quod raro evenit, praetereunt legislatores* – в това решение е прието точно обратното.

Местопроизшествието е посетено от представител на КАТ, който очевидно участвал в настаняването на детето в УМБАЛСМ „Н. Пирогов“.

Не се спори, че извънсъдебно е предявена претенция, като по нея има отказ – от 01.07.2022г. Според съда, именно по тази причина е поискана лихва от тази дата.

Една от причините за отказа е, че непосочена банкова сметка (л. 9). Писмото е представено (л. 38). В него се сочи:

- не било образувано досъдебно производство, съответно и данни от него – в това число и съобрани доказателства;

- медицинска документация;

- банкова сметка.

Депозирани са няколко заключения на СЕ, неоспорени от страните и приети от съда, като компетентно изготвени. От тях, както и от разпита на второто в.л.-е в о.с.з. от 05.12.2023г. се установява, че:

1. СТЕ: произшествието е станало в района на спирка на СМТГ 1181 “Околовръстен път“. В протокола за оглед не е описано наличието в района на пешеходни пътеки, не е определян ориентир. Няма данни по делото от които да може да се определи мястото на удара по широчина и дължина на платното за движение.

Пешеходецът се е движил отляво на дясно спрямо посоката на движение на автомобила. Поради невъзможност да се определи точно мястото на удара, не е възможно еднозначно да се определи, къде точно е предприето пресичането, но може да се направи извод, че не той не е навлязъл внезапно на платното за движение.

Пешеходецът движейки се от ляво на дясно спрямо посоката на движение на автомобила е имал възможност да го възприеме, да преустанови движението си около осевата линия, да пропусне пред себе си автомобила, след което да продължи движението си.

При движението си в района на спирката, от ляво на дясно спрямо посоката на движение на автомобила, пешеходецът е изминал разстояние от около 7,50 метра преди да

започне да навлиза в лентата за движение на автомобила. Видно от сателитното изображение произшествието е станало в района кръстовището на ул. „Бъдеще,, и ул. „Софийски околовръстен път “. Пътният участък е прав. Събитието е станало пред светлата част на денонощието. По делото няма данни за наличие на препятствия влияещи на видимостта на водача (а и на пешеходеца), като същият е имал възможност да възприеме своевременно пешеходеца.

Неизвестният лек автомобил се движил по ул. „Бъдеще“ от ул. „Софийски околовръстен път“ към ул. „Люлинска“. Няма данни, от които да може да се определи скоростта на автомобила към момента на удара и в района на произшествието.

2. СМЕ: По първа задача: Ищецът е получил изключително тежки травматични увреждания, изразяващи се като фрактура на дясна ключица. Имал е силна болка, оток и крепитации в същата област.

Тези увреди трудно могат да се получат при падане от колело, сбиване, бутане и т.н. Типично са за последица от ПТП.

Имал е силна болка, оток и крепитации в същата област.

Изпитвал е интензивни болки и негативни изживявания свързани със силна уплаха, стрес, както и цялостно емоционално и физиологично сътресение. Възможно е спорадично да се проявява болков синдром в засегнатата област на счупването при промяна на метеорологичните и атмосферни условия, интензивно физическо натоварване.

Била е поставена имобилизация на дясна ключица - ортеза тип „осморка“ за 40 дни. В домашни условия, е помощта на кинезитерапевт, е провеждал постепенно и активно раздвижване на рамото до възстановяване на пълния обем на поносимост.

Исторически, фрактурите на ключицата са лекуват най-добре неоперативно, с добри резултати. За лечението се включва използването на осморка или превръзка тип „Дезо“. По-голямата част от тези фрактури оздравяват с различно количество козметична деформация.

Неоперативното лечение може да бъдат разделени в две категории: - обездвижване с митела (превръзка) или т.н. „осморка“ за 6 седмици. Тези възможности за лечение са приложими за почти всички счупвания в средна трета на ключицата, с изключение на тези, които са силно изместени или скъсени. След 6 седмици, пациентът започва движения на рамото и прогресиращи до активния обем на движение в зависимост от поносимостта.

Не е възможно пълното възстановяване на счупванията. Последващи усложнения могат да бъдат провокирани от промяна на метеорологичните и атмосферни условия, интензивно физическо натоварване. Възможно е спорадично да се проявява болков синдром в засегнатата област на счупването.

Предвид характера и степента на полученото травматично увреждане, е възможно в бъдеще да бъдат отключени и провокирани дегенеративни заболявания в засегнатата област.

След прегледа на ищеца, вещото лице е установило, че при ротация на дясната ръка не се чуват крепитации в засегнатия участък. Изпитва лека болезненост и дискомфорт при упражнен натиск с дясната раменна става.

Събрани са гласни доказателства – разпитан е св. Д. и св. Ал. И. (показанията му са преценени по реда на чл. 172 от ГПК, тъй като е баща на пострадалия). От тях се установява, че:

- св. Д.: запознал се с ищеца на мястото на ПТП. Свидетелят бил на автобусна спирка, на която спират автобуси № 56 и № 107. Автомобилът бил пътнически бус. Той дошъл от посоката на светофара, от ляво на г-н Д. (от ул. „Суходолска“). Бил на около 50 метра от околоръстния път. Преминали две деца от дясно и бусът ударил едното от тях. Леко се движел. Децата ходели нормално. Шофьорът не се опитал да удари спирачки. Детето паднало и докато хората отивали към него, само се изправило и казало, че го боли рамото и усеща болка. Шофьорът на буса дошъл и започнал да се кара на момчето, че било пресичало неправилно. Децата бяха две тринадесетгодишни момчета;

- Ал. И.: Детето имало счупена дясната ключица и натъртвания в тази област. В „Пирогов“ го прегледали и го шинирали. Счупването на ключицата било неприятна травма - доста време не можал да си движи ръката, повече от два месеца, Храненето било трудно. Ищецът си служел с дясната ръка и била счупена дясна ключица. Шината се стягала на периоди за да бъде изпъната ключицата. За синът му бил добре, но не бил много подвижен.

Съдът кредитира показанията на свидетелите.

от правна страна:

Гаранционният фонд изплаща на увредените лица от Фонда за незастраховани МПС обезщетения за:

1. имуществени и неимуществени вреди вследствие на смърт или телесни увреждания, причинени на територията на Република България от моторно превозно средство, което е напуснало местопроизшествието и не е било установено (неидентифицирано моторно превозно средство) (чл. 557, ал. 1, т. 1 от КЗ).

При движение в пътна лента покрай спиращо, спряло или потеглящо пътно превозно средство от означена с пътен знак трамвайна, тролейбусна или **автобусна спирка водачът на нерелсовото пътно превозно средство е длъжен своевременно да намали скоростта, за да може в случай на необходимост да спре** (чл. 65 от ЗДП).

Съобразно данните по делото, водачът на буса (делинквентът) е нарушил тази норма. При не проявена достатъчна грижа от страна на водача, въобще не може да се разсъждава за случайно събитие.

На пешеходците е забранено да пресичат само при ограничена видимост (чл. 113-114, т. 2 от ЗДП / чл. 116 от ППЗДП), като нормата на чл. 108 от закона, в случая не е приложимо право. Ищецът е преминал на другата страна на улицата, в зона на спирка, бавно, за да може да бъде виждан и да не изненада никого, но не и в хипотезата на чл. 113, ал. 1, т. 2). На това място на улицата няма пешеходна пътека. Пресичането е позволено – арг. за обратното от чл. 165, т. 1 от ППЗДП.

Или, съобразно установеното данни по делото, ищецът не е допуснал каквото и да е нарушение на правилата за движение и по-точно за пресичане на улици.

Момчето е било на 14 години към момента на инцидента. На тази възраст е нормално децата да се пускат, за да пресичат сами, стига преди това (в доста отдалечен във времето

момент, родителите да са ги уведомили как следва да се случва това / по нищо не личи такова обучение да не е било проведено).

Доводът, че ответникът не бил застраховател е странен. Той замества делинквета по силата на закона. Обезщетението, дължимо от делинквент, застраховател или ГФ е еднакво.

Така, не се установява никаква хипотеза на съпричиняване.

Неимуществени вреди се свеждат най-често до претърпени болки, страдания, недъзи, емоционален дискомфорт. Размерът им се определя от съда по справедливост – чл. 52 от ЗЗД.

Според Решение № 32 от 19.02.2015 г. на ВКС по гр. д. № 2269/2014 г., IV г. о., ГК: ... Размерът на дължимото обезщетение за неимуществени вреди според законовия критерий за справедливост се определя според вида и тежестта на причинените телесни и психични увреждания – това са фактите и обстоятелствата, които имат пряко значение за размера на предявения иск – продължителността и интензитета на претърпените физически и душевни болки, други страдания и неудобства, стигнало ли се е до разстройство на здравето (заболяване), а ако увреждането е трайно – медицинската прогноза за неговото развитие. Не е в тежест на пострадалия да докаже отделните си негативни изживявания. Доказани ли са увреждащите действия и бездействия, искът е установен в своето основание и съдът е длъжен да определи неговия размер по своя преценка или като вземе заключението на вещо лице съгласно чл. 162 ГПК (чл. 130 ГПК отм.).

В случая се установява, че:

- ищецът за около месец и половина не е могъл да се обслужва, тъй като е била обездвижена активната му ръка (8 000 лева + 4 000 лева);

- преживял е стрес от самия инцидент – 3 000 лева, тъй като за момента, съобразно показанията на свидетелите, не е бил особено притеснен; болките обаче са били значителни – 8 000 лева;

- макар и минимално, възстановяването не е пълно – 7 000 лева.

Общо **30 000 лева**. Толкова се и претендира.

относно лихвите:

Съгласно нормата на чл. 558, ал. 4-5 от КЗ, увреденото лице не е длъжно да доказва, че виновният водач не може или отказва да плати обезщетението.

Увреденото лице може да предяви претенцията си за плащане пред съда, ако Гаранционният фонд не е платил в срока по чл. 496, откаже да плати обезщетение или ако увреденото лице не е съгласно с размера на определеното обезщетение, като се прилага и чл. 380.

Срокът за окончателно произнасяне по претенция по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите не може да е по-дълъг от три месеца от нейното предявяване по реда на чл. 380 пред застрахователя, сключил застраховката "Гражданска отговорност" на автомобилистите, или пред неговия представител за уреждане на претенции (чл. 496 от КЗ)

От евентуално образуваното досъдебно производство в гражданското производство могат да се използват протокола за ПТП (*по-горе правната природа и значение на този документ е обсъдена*), този за оглед на ПТП, както и снимковия материал. Последният представлява веществено доказателство (например: Решение № 1062 от

10.11.1986г. по гр.д. № 655/86г., II г.о. на ВКС; Решение № 136 от 11.04.2011г. по гр.д. № 602/2010г., IV г.о. на ВКС и р. 1510-77-I). Той обаче, в случая е по-скоро ирелевантен – представител на ответника би могъл да посети улицата или да ползва google maps или друга програма, за да се ориентира.

Съдът постановява решението по спора въз основа на доказателствата, събрани по конкретното дело, в открито заседание с участие на страните. Той не може да се позовава на събрани извънсъдебно доказателства и дори на доказателства, събрани по друго дело - Решение № 84-II от 05.05.1983г. по гр.д. № 263-II/82г., I г.о.; също Решение № 183 от 22.11.2010г. по т.д. № 30/2010г., т.к., II т.о. на ВКС; Решение № 55 от 30.05.2009г. по т.д. № 728/2008г., т.к., I т.о. на ВКС; Решение № 43 от 16.04.2009г. по т.д. № 648/2008г., т.к., II т.о. на ВКС; Решение № 66 от 12.03.2015г. на ВКС по гр. д. № 5839/2014г., IV г.о., ГК; Определение № 374 от 01.04.2010 г. по гр.д. № 34/2010г., IV г.о. на ВКС, Определение № 241 от 07.04.2011г. по т.д. № 840/2010г., I т.о. на ВКС и Определение № 134 от 24.02.2010г. по т.д. № 937/2009г., I т.о. на ВКС. Цитираната практика е примерна, а не изчерпателна.

Също така, доколкото изискването има императивен характер недопустимо е то да се дерогира по съгласие на страните - Решение № 65 от 28.02.1985г. по гр.д. № 933/1984г., I г.о. на ВС. Например не може съдът да постанови решението си, като се позове на показания на свидетел, който е бил разпитан по друго дело, дори и страните да са се съгласили за това - Решение № 2169 от 21.09.1976г. по гр.д. № 1684/1975г., I г.о. на ВС; Следователно недопустимо е съдът да постанови решението си въз основа на доказателства, събрани по друго дело или на доказателства, събрани по делегация, ако съдебната поръчка не е била налице към делото в последното заседание на съда - Решение № 32 от 25.03.1986г. по гр.д. № 1/1986г., на ОСГК на ВС.

Р. на ВКС стар 639/1936г. I: Събраните по друго дело доказателства не могат да служат като такива по разглежданото дело - особено свидетелски показания и заключения на вещи лица, които трябва да се възприемат непосредствено от съда. Но ако такива доказателства са посочени и от противната страна не е имало противопоставяне, няма законна причина да се откаже приемането им.

Става въпрос за експертизи и показания на свидетели. Същото се отнася и актовете на прокуратурата - Постановлението на прокуратурата, с което е прекратено наказателното преследване поради това, че обвиняемият е счетен за невиновен да е извършил престъпното Д.ие, не е задължително за гражданския съд, който се произнася по гражданските последици от това Д.ие - ТР № 142 от 01.12.1966г. по гр.д. № 112/1966г., ОСГК на ВС; също: Актовете на органите на досъдебното производство /заключително обвинително постановление и обвинителен акт/, независимо че са официални документи по смисъла на чл. 179 ГПК, респ. чл. 143, ал. 1 ГПК /отм./, не представляват доказателство за механизма на ПТП и за поведението на участниците в него, поради което нямат задължителна сила за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от Д.ието - решение № 43/15.03.2011г. по т.д. № 414/2010г. на ВКС, ТК, II т.о. и решение № 43/16.04.2009г. по т.д. № 648/2008г. на ВКС, ТК, II т.о.

При наличие на установен и осъден делинквент, би могла да се ползва само присъдата, но не и мотивите към нея - Присъдата не е задължителна за гражданския съд за поведението на лицата, за които това не е предвидено от НК като елемент от фактическия състав на Д.ието, а преценяването на степента на допринасянето е възможност само на гражданския съд - Решение № 392 от 11.03.1976г. по гр.д. № 95/76г., I г.о.; също: Решение № 25 от 17.03.2010г. по т.д. № 211/2009г., т.к., II т.о. на ВКС.

Налице е престъпление, тъй като има средна телесна увреда - престъпление по чл. 129, ал. 1-2 от НК. По принцип граждански съд не би могъл да установи престъпно обстоятелство – арг. от чл. 17, ал. 1 и чл. 124, ал. 5 от ГПК. В случая деецът е неизвестен.

Наличието на наказателно производство би било основание да не се изплаща обезщетение, докато не се установи вината на лицето, сочено за делинквент. В случая обаче такъв няма, като ответникът е наясно с това. Т.е., всичко посочено до тук са обстоятелства, които не би следвало да бъдат основание да се забави пращането или да се принуждава пострадалият да представя документация, която не притежава и/или не съществува.

Документацията изискана от фонда може и да има убеждаващо значение, но е некоректно да се принуждава пострадалият (в тази хипотеза) да инициира съдебни производства, само за да я представи.

При установена вината на делинквента (а за това стига и констативният протокол), се дължи и лихва и от датата на деликта. На застрахователите и ГФ е даден административен срок, за да преценят поведението си по образуваните щети, евентуално и да съберат някакви доказателства. Това не означава, че не са в забава. Ако тя обаче продължи и след този срок, налице е вече и административно нарушение.

Няма данни каква медицинска документация. Вероятно са представени данни относно счупването.

Въпреки всичко, налице е забава на кредитора – чл. 85 от ЗЗД (ТР от 06.11.2013г. № 6/2012г.: 1. Съдебни разноски за адвокатско възнаграждение се присъждат, когато страната е заплатила възнаграждението. В договора следва да е вписан начина на плащане - **ако е по банков път, задължително се представят доказателства за това**, а ако е в брой, то тогава вписването за направеното плащане в договора за правна помощ е достатъчно и има характера на разписка; също: Определение № 117 от 12.03.2020 г. на ВКС по ч. т. д. № 326/2020 г., I т. о., ТК, докладчик съдията Вероника Н., и във вр. с чл. 3 от Закон за ограничаване на плащанията в брой).

Банкова сметка е представена едва на 20.12.2022г. Това обаче е хипотеза на нередовна искова молба – чл. 129, ал. 5 от ГПК. Или, лихва се дължи от датата на депозиране на иска.

по разноските:

1. на процесуалния представител на ищеца се дължат разноски – адвокатско възнаграждение, съобразно уважената част от исковите – **1 430 лева.**

Съгласно чл. 78, ал. 1 от ГПК, във вр. с чл. 38 от ЗА и чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 от 9.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, действително минимумът е 3 050 лева, но страните са договорили – 1 430 лева (л. 3а).

2. ответникът дължи ДТ (1 200 лева) + 2 X 350 лева, възнаграждения за вещи лица. Общо – **1 900 лева.**

Воден от гореизложеното, **СЪДЪТ**

РЕШИ:

ОСЪЖДА на основание чл. 557, ал. 1, т. 1 от КЗ, **ГАРАНЦИОНЕН ФОНД**, гр. С., ул. ****, e-mail: N.P.@gfund.bg, J.Shishkov@gfund.bg, да заплати на **Д. А. И.**, ЕГН *****, с. Мало Бучино, ул. ****, чрез законния си представител **Т. Т. Д.**, ЕГН *****, съд.адр.: гр. С., бул. "****" тел: ****; ****, чрез адв. **С. К. Н.**, e-mail: ****bg@yahoo.com, сумата от **30 000 (тридесет хиляди) лева**, обезщетение за неимуществени вреди – ПТП от 19.04.2022г. (щета № 22210091/28.06.2022г.), ведно със законната лихва, считано от 04.10.2022г. до окончателното ѝ изплащане.

Оставя БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането за лихва до датата на депозирането на иска

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, във вр. с чл. 38 от ЗА, **ГАРАНЦИОНЕН ФОНД**, гр. С., ул. ****, e-mail: N.P.@gfund.bg, J.Shishkov@gfund.bg, да заплати на адв. **С. К. Н.**, e-mail: ****bg@yahoo.com, сумата от **1 430 (хиляда четиристотин и тридесет) лева**, адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА на основание чл. 77 от ГПК, във вр. с чл. 38 от ЗА, **ГАРАНЦИОНЕН ФОНД**, гр. С., ул. ****, e-mail: N.P.@gfund.bg, J.Shishkov@gfund.bg, да заплати по сметка на **Софийски градски съд**, сумата от **1 900 (хиляда и деветстотин) лева**, дължима държавна такса и възнаграждения за вещи лица.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с въззивна жалба пред **Софийски апелативен съд** в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при **Софийски градски съд**: _____